

Příklady na seminář z OPH II na téma osobnostní práva

1. Slečna J. H. nechala ve fotografickém ateliéru zhotovit kolekci uměleckých fotografií – svých portrétů, které do budoucna chtěla využít ve své kariéře modelky. Po roce náhodou zjistila v knihkupectví, že jeden z těchto portrétů je použit bez jejího vědomí i souhlasu na přebalu knížky s počítačovou tematikou. Porad'te slečně J. H., jaká práva může vůči vydavateli uplatnit.

2. Pan J. K. při plnění pracovních úkolů dne 21. 3. 2016 utrpěl pracovní úraz, kdy spadl z pracovní plošiny při montáži provizorních věšáků trakčního vedení z důvodu výměny nosného lana. V důsledku úrazu je od pasu ochrnutý a může se pohybovat jedině na vozíku, trpí inkontinencí moči a stolice. V důsledku úrazu ztratil možnost starat se o dům a zahradu, chodit na houby, včelařit, provozovat sportovní aktivity, zejména hrát fotbal či hokej, jezdit na kole, nemůže ani řídit auto. Porad'te panu J. K., jaká práva a v jaké výši může po zaměstnavateli požadovat.

3. Žalobce J. K. se v soudním řízení domáhal určení, že kupní smlouva o převodu nemovitostí uzavřená se žalovaným M.D. je neplatná, neboť se jedná o právní jednání, kterým mělo být zastřeno uzavření darovací smlouvy. K důkazu navrhl záznam hovoru vedeného mezi účastníky v bytě žalobce, který byl pořízen bez vědomí a souhlasu žalovaného. Měl by soud tento důkaz provést a vycházet z něj?

Změnila by se situace, pokud by šlo o obchodní smlouvu a hovor byl pořízen při obchodním jednání účastníků?

4. Vdova po akademiku F. se po odvysílání oblíbeného českého televizního sci-fi seriálu, který měl velký úspěch i v zahraničí, domáhala žalobou u příslušného soudu, aby v seriálu nebylo použito jméno jejího zesnulého manžela, který byl podle jejího tvrzení nápadně podobný jedné ze seriálových hlavních postav.

Byla vdova oprávněna podat žalobu k soudu? Z jakého titulu? Jak byste posoudili daný případ?

5. Žalobce se v soudním řízení domáhal přiznání částky 500.000 Kč. Svůj nárok odůvodnil tím, že žalovaný dne 01.03.2015 vnikl do jeho zahrady a zdevastoval zde pět stromů, kterým ořezal větve. Stromy a celá zahrada pro žalobce představovaly nenahraditelnou hodnotu, trávil zde již od dětství veškerý volný čas, meditoval, prostory zahrady pro něj představovaly zdroj životní síly. Zvláštní význam pro něj měl strom hrušně, u kterého zemřel jeho blízký přítel a kde měl zřízeno pietní místo. Za každý zničený strom žalobce požaduje 100.000 Kč na odškodnění nehmotné újmy (náhrada hmotné škody již byla žalobci přiznána v trestním řízení, ve kterém byl žalovaný pravomocně uznán vinným z poškození cizí věci).

Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby. Uvedl, že již byl dostatečně potrestán v řízení trestním, kde mu byla také uložena povinnost nahradit škodu ve výši 55.000 Kč za ořezání stromů. Větve ze stromů dlouhodobě přesahovaly na jeho pozemek, žalobce tuto věc ani přes opakované výzvy neřešil, proto žalovaný větve stromů sám ořezal. Neví o tom, že by okolí hrušně bylo upraveno jako pietní místo. Žalobce v minulosti podnikal v oboru kamenosochařství, na pozemku bylo umístěno několik náhrobků i náhrobních desek, zahrada byla neudržovaná, nacházely se zde zbytky stavebního materiálu.

Posud'te, zda by mohla být žaloba úspěšná a za jakých podmínek, zabývejte se i otázkou případné výše náhrady.

6. Žalobci a), b) a c) se domáhali, aby jim každému byla žalovaná nemocnice povinna zaplatit částku 500.000 Kč v souvislosti s úmrtím paní A, která byla manželkou žalobce a) a matkou žalobců b) a c). Přednesli, že při provádění laparoskopické operace žlučníku paní A. u žalované

byl zaměněn chirurgický nástroj - mandrén s ostrým hrotem namísto mandrénu s tupým hrotem, který při jeho použití byla poraněna břišní aorta operované paní A., a toto poranění mělo za následek její úmrtí. V průběhu řízení zemřel žalobce a) dříve, než soud stačil o věci rozhodnout. Posuďte daný případ, zejména:

- a) z jakého právního titulu mohou žalobci požadovat žalovanou částku;
- b) jak dopadne řízení ohledně žalobce a);
- c) kdo má být žalován: nemocnice či lékař, který smrt zavinil?;
- d) jaká osobnostní práva byla porušena (z hlediska zemřelé matky – paní A. i z hlediska žalobců);
- e) výši požadované náhrady.
- f) zda je pro posouzení žalovaných nároků významná námitka promlčení. Změnila by se situace z hlediska promlčení, pokud by žalobci požadovali také omluvu?

7. Žalobce P. Š. se v soudním řízení domáhá omluvy a finanční satisfakce ve výši 2.000.000 Kč za to, že žalované vydavatelství M. uveřejnilo v deníku Mladá Fronta DNES článek s názvem „Jak vydělávat na holocaustu“, ve kterém se vyjadřovalo k projektu „Památník ticha na nádraží Praha – Bubny“, který má být památníkem a muzeem holocaustu. V článku bylo zpochybněno financování památníku, odborná způsobilost žalobce a jeho dosavadní činnost ve vztahu k tomuto projektu, bylo poukázáno na údajně nestandardní podmínky pronájmu nemovitosti od společnosti České dráhy, a. s., v níž měl být památník umístěn. Činnost žalobkyně byla označena výrazy „chaos“ či „šlendrián“ a organizace jejích projektů jako „narychlo spíchnutá snaha za účelem si přilepšit na cizí práci s využitím známých figur proslulých čichem na dobrý kšeft“. Žalobce se brání tím, že údaje týkající se činnosti žalobce nejsou pravdivé, a dále, že výše uvedené výrazy nejsou přípustnou kritikou, mají difamační povahu a zcela nepřiměřeně poškozují činnost žalobce v očích veřejnosti.

Posuďte daný případ.

8. Začátkem října 2015 byla ministrem vnitra M. Ch. zveřejněna kompromitující fotomontáž, která jej zobrazovala ve společnosti nahé ženy. Toto zveřejnění ministr doprovodil slovy „Pracovníci mediálního domu se zájmy v politice si měli v zahraničí zadat výrobu kompro fotomontáže konkurenčního politika. Nevěříte? Ale ANO.“ Poté se předseda politické strany ANO A. B. ve sdělovacích prostředcích se ve dnech 5. – 7. 10. 2015 „vyjádřil slovy: „To je zase nějaká provokace z pera PR agentury Bison & Rose“, „Je jak z pera jeho agentury Bison & Rose“, „Je to nesmysl, je to nějaká provokace z dílny Bison & Rose“, „To je nesmysl, to je zase nějaká provokace asi z dílny agentury Bison & Rose“. Marketingová agentura B. R. se nyní v soudním řízení domáhá omluvy od žalovaného A. B. za uvedené výroky.

Pozn. V řízení bylo zjištěno, že v rozhodném období byl poradcem ministra M. Ch. v oblasti strategie pan M. R., který byl současně „společníkem a jednou z výrazných tváří žalobce“, a dále, že ve veřejných médiích byla opakovaně prezentována informace o spolupráci ministra M. Ch. se žalobcem a jeho zaměstnanci v oblasti mediálního poradenství, jakož i o vlivu těchto osob na ministra, včetně účasti žalobce na „partii zvané Česká pošta“, kde měl být „hlavním protivníkem“ ministra právě žalovaný.

9. Pan J. K. v rozhovoru pro deník Blesk uvedl o starostovi krajského města, že je to „hlupák, který nemá na radnici co dělat“, že „zpackal privatizaci městské nemocnice a připravil město o 10 milionů“ a že „má poměr se svojí sekretářkou“. Starosta se v soudním řízení domáhá omluvy za všechny výroky. Jaká hlediska byste zvažovali při rozhodování o podané žalobě?